

BİLİM KÜLTÜR VE EĞİTİM

Yangına karşı yanmaz malzeme kullanımı

Cumhur Gültekin
İş Güvenliği Uzmanı (A)
Jeofizik Mühendisi

Geçerli yönetmeliklerde, yangın konusunda alınması gereken önlemler, yangın anında yapılması gereken davranışlara baktığımızda, hep yangın başladıktan sonra, söndürmek için, büyümesini önlemek için yapılması gerekenler dikkate alınarak değerlendirme yapılıyor. Bu amaçla, yönetmelikler hazırlanıyor, çözümler üretiliyor. Yönetmeliklere göre, başlayan yangını söndürmek için çeşitli düzeneklerin kurulması için para harcanması gerektiğinden çoğu yerde bu düzenekler kurulmuyor. Bu düzenekler kurulsa bile, periyodik kontrolleri yapılmadığı için bazıları çalışmaz durumda kalıyor. Bunun sonucunda da bu acı olayları yaşıyoruz.

Yangın konusunda çözüm olarak neler yapabiliriz?

Diye düşünürken, bakış açımızı biraz de-ğiştirelim. Örneğin;

1- Yangın çıkmaması için neler yapabiliriz?

2- Bir yangın olayı olsa bile yangına dönüşmemesi, yani yayılmaması, büyümemesi için neler yapabiliriz? Konusunda düşünmeye, çözüm üretmeye ne dersiniz?

Evet, bir de bu açıdan bakarak, çözümler neler olabilir? Sonuçlar neler olabilir? Diye düşünelim.

Yangın çıkmaması için neler yapabiliriz?

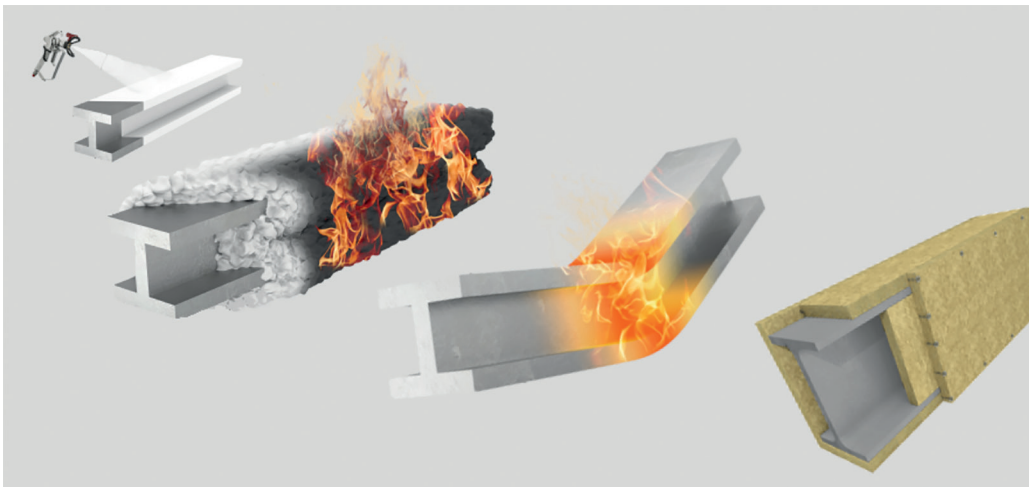
Yanıcı olmayan madde kullanmak.

Yangın konusunda alınacak en etkili önlem, yanıcı olmayan malzeme kullanmaktır. Ortamda kullanılan ekip-

man, malzeme ve donanımlar yanıcı olmayınca, ortamda bir yanma oluşsa bile, yanmada oluşan alevlerin ulaşabileceği başka yanıcı madde olmadığı için, yanma orada kalır ve yanıcı madde bitince kendiliğinden söner. Bu nedenle yangına karşı alınması gereken önlemler konusunda, ortam dizaynında yanıcı olmayan malzeme kullanmak ilk tercih olmalıdır.

Bazı ortamlarda, mecburen yanıcı malzeme kullanmak zorunda kalınırsa, bu durumda yanıcı madde kullanım alanını en az seviyede tutulup, çevresindeki alan yanıcı olmayan malzeme ile kaplanmalıdır.

Yanıcı madde kaplı olan bir yerde yanma meydana geldiğinde, yanma sırasında oluşan alevler etrafındaki yanıcı maddeleri tutuşturur. Yanma, yanıcı madde kaplı alan boyunca yayılmaya, büyümeye devam eder. Yanıcı madde kaplı alanın çevresini yanıcı olmayan madde ile kapladığımız zaman, yanma olayı yanıcı olmayan maddeye geldiğinde, yanmanın ilerlemesi, yayılması durur.

Bu nedenle oluşan yanmanın büyümemesi, en az seviyede kalması için;

1- Yanıcı madde kaplı alan kullanımı az seviyede, sınırlı olmalıdır.

2- Yanıcı madde kaplı alanın etrafı, yanıcı olmayan malzeme ile kaplanmalıdır. Kullanılan ekipman ve donanımlar da yanıcı olmayanlar tercih edilmelidir.

Yukarıdaki bakış açısı ile baktığımızda yangına karşı alınacak önlemler konusunda;

1- Mevcut yangın önlemlerine ilave olarak, bina içi

Bolu Kartalkaya'da meydana gelen otel yangınında verdiğimiz çok sayıda can kaybı ile büyük acı yaşadık. Benzer acıları bir daha yaşamamak, bir daha üzülmemek için yaşanan olaydan kendimize ders çıkarmamız, basit ama etkili ilave önlemlerle benzeri yangın olayını bir daha yaşamamayı öğrenmemiz gerekiyor.

ortamda kullanılacak, dekorasyon, zemin, duvar, tavan, ekipman, donanım, kaplama vb. malzemelerde yanıcı madde kullanım oranı (Özellikle okul, hastane, otel vb. alanlarda) örneğin maksimum % 40 veya daha az olacak şekilde sınırlandırma yapılmalıdır.

2- Bina dış cephesinin rüzgara maruz kalma ihtimali olduğu için, oluşan yanma rüzgar ile daha da artacağından, binaların dış cephesinde yanıcı madde kullanımına izin verilmemelidir.

3- Kapalı ortamlarda yanıcı madde kullanılan alanların çevresi yanıcı olmayan malzeme ile kaplanarak, yanıcı alanda çıkabilecek yangının yayılmasının, büyümesinin önüne geçilmelidir. (Örneğin oda zemini yanıcı madde ile kaplı ise koridorlar ve koridordaki tüm ekipman, donanım ve kaplamalar yanmaz malzemeden imal edilmiş olmalıdır.)

Bu davranış ile yanıcı madde olan alanda başlayan yanmanın, yanıcı maddenin bittiği, yanmaz maddenin başladığı sınırdan kendiliğinden durması ile başlayan yangının herhangi bir müdahaleye gerek kalmadan, kendiliğinden durmasını, bir süre sonra da yanıcı maddenin bitmesi ile gene kendiliğinden sönmelerini sağlamış oluyoruz.

